

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH (NR 54)

z dnia 22 stycznia 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (nr 54)

22 stycznia 2025 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji, zaopiniowała:

- kandydaturę na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Azerbejdżanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji: Turkmenistanie;
- kandydaturę na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Henryka Mościcka-Dendys** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Paweł Radomski** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Azerbejdżanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji: Turkmenistanie i **Marek Szczygiel** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska** oraz **Bartosz Bąk** – z sekretariatu w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Na podstawie listy gości mogę stwierdzić kworum? Tak, stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów oraz panią Henrykę Mościcką-Dendys, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, wraz ze współpracownikami.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje zaopiniowanie kandydatury pana Pawła Radomskiego na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Azerbejdżanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji: Turkmenistanie oraz zaopiniowanie kandydatury pana Marka Szczygła na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu. Czy do porządku obrad są uwagi? Skoro nie ma, mogę stwierdzić, że porządek został zaakceptowany.

W związku z tym przejdę teraz do prowadzenia obrad. Przypominam, że Komisja Spraw Zagranicznych opiniuje kandydatów na ambasadorów na podstawie art. 39 ust. 2a ustawy o służbie zagranicznej. Nasze posiedzenie ma charakter jawny. Koncepcje sprawowania misji szefa placówki oraz życiorysy zawodowe otrzymali państwo na poselskie skrzynki poczty elektronicznej oraz na tablety. Panie i panowie posłowie dla porządku zgodnie z naszym zwyczajem informuję, że głosowania odbędą się nie wcześniej niż – teraz mamy 15.00 – o godzinie 15.50. Uprzejmie proszę w takim razie przedstawicieli klubów, żeby poinformowali swoje kluby – dla tych z państwa, którzy mają w tym czasie inne zajęcia – że o 15.50 przeprowadzę głosowania i nie wcześniej.

Proszę o zabranie głosu pana Pawła Radomskiego. Proszę bardzo, panie profesorze.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Azerbejdżanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji: Turkmenistanie Paweł Radomski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie i panowie posłowie, pani minister, po pierwsze dziękuję za możliwość wystąpienia na forum Komisji w charakterze kandydata na ambasadora RP w Azerbejdżanie i w kraju

dodatkowej akredytacji – w Turkmenistanie. Jest to dla mnie zaszczyt. W moim krótkim wystąpieniu chciałbym skupić się na czterech punktach. Pierwszy to polityczny wymiar relacji za Azerbejdżanem, drugi to wymiar gospodarczy, trzeci to wymiar promocyjny i dyplomacji kulturalnej i czwarty punkt to osobne omówienie Turkmenistanu. Zaczniemy od Azerbejdżanu.

Polskę i Azerbejdżan łączą dobre, solidne relacje. Obie strony widzą jednak możliwość lepszego wykorzystania potencjału naszej współpracy. W ostatnim okresie widać wyraźnie rosnącą rolę Azerbejdżanu w regionie Kaukazu Południowego, ale i w szerszym wymiarze. Wyraźnym potwierdzeniem aspiracji Azerbejdżanu do odgrywania aktywnej roli na arenie międzynarodowej była konferencja klimatyczna COP 29 w listopadzie ubiegłego roku w Baku. Polsce zależy na odgrywaniu przez Baku pozytywnej, stabilizującej roli na Kaukazie Południowym. Zdecydowanie opowiadamy się za sfinalizowaniem azerbejdżańsko-armeńskich rozmów pokojowych i podpisaniem porozumienia pokojowego, przy pełnym poszanowaniu suwerenności i integralności terytorialnej obu państw. Chciałbym, aby aktywność naszej ambasady w Baku przyczyniała się do rozwoju stosunków polsko-azerbejdżańskich w wymiarze dwustronnym, a także w szerszym wymiarze, w ramach współpracy z Unią Europejską. Mam na myśli szczególnie takie obszary jak transport, energia, w tym sektor zielonej energii. Myślę, że potrzeba również wspólnej głębszej refleksji nad potencjałem Partnerstwa Wschodniego. W tym kontekście perspektywy obopólnie korzystnej współpracy łączą się z rozwojem tzw. korytarza środkowego, czyli to jest transkaspijski szlak transportowy, który łączy Chiny z Europą.

Zarówno obecnie, podczas polskiej prezydencji w Unii Europejskiej, jak i w dłuższej perspektywie zależy nam, aby Polska była postrzegana w Baku jako jeden z liderów Unii Europejskiej, wspólnoty opartej na wartości i na poszanowaniu swobód demokratycznych. Oczywiście takim podstawowym miernikiem tętna i temperatury stosunków dwustronnych są wizyty dwustronne. W listopadzie miała miejsce wizyta pana prezydenta Dudy w związku z COP. Pan prezydent Alijew jest zaproszony do Polski jeszcze w bieżącym roku. Przewodnicząca parlamentu azerbejdżańskiego była w Polsce w ubiegłym roku i teraz kolej na pana marszałka Szymona Hołownię, jeśli to będzie możliwe. Jako placówka będziemy się troszczyć o ten kalendarz i o jego realizację.

W wymiarze gospodarczym odnotowujemy znaczący wzrost obrotów. To jest bardzo dobre, ale potencjał jest znacznie większy niż wykorzystywany obecnie. Po stronie Baku widzimy otwarcie na rozwój nowych obszarów gospodarki, które ograniczą dominację sektora naftowo-gazowego, czyli jest to rozwój zielonej energii. Także daje to pole do rozwoju i współpracy w takich obszarach jak logistyka i transport, budownictwo, rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja, branża IT, branża medyczna i farmaceutyczna. Dodatkowo szanse rozwoju tej współpracy, jej dynamiki wynikają z tego, że Azerbejdżan odbudowuje tereny odzyskane, czyli tereny Karabachu, gdzie inwestycje są planowane na dużą skalę i polskie firmy mogą próbować zaistnieć. Oczywiście to będzie kluczowe zadanie placówki, aby ułatwiać kontakty gospodarcze, wykorzystywać istniejące narzędzia, takie jak komisja międzyrządowa do spraw współpracy gospodarczej i kontakty między resortami.

Trzeci punkt, czyli promocja wizerunku kraju i dyplomacja kulturalna – mamy tutaj świetny kapitał dorobku historycznego. Polacy na przełomie XIX i XX w. wnosili duży wkład w rozwój sektora naftowego – wystarczy wspomnieć postać Witolda Zglenickiego – ale była także grupa polskich architektów, którzy właściwie ukształtowali wówczas wygląd miasta i są już uhonorowani ulicą Polskich Architektów w Baku. To jest dalej potencjał do wykorzystania. Troska o to historyczne dziedzictwo będzie istotna, ale oczywiście chcemy promować współczesną Polskę jako nowoczesny, otwarty na współpracę kraj z bogatą kulturą, z bogatym życiem kulturalnym. To będzie oczywiście również ten obszar, w którym będziemy bardzo aktywni.

Na zakończenie kraj dodatkowej akredytacji – Turkmenistan. Tutaj relacje na pewno trudno nazwać dynamicznymi. Wymagają pewnego pobudzenia – i to się dzieje. W ubiegłym roku były dwie rundy konsultacji, jedna na szczęblu wiceministrów w Warszawie, druga na szczęblu dyrektorskim w Aszchabadzie. Myślę, że takie nastawienie trochę do pracy na szczęblu roboczym, otwieranie się na kontakty ekspertów i lepsze poznanie wzajemne stwarza dobry grunt szczególnie do rozwoju współpracy gospodarczej. Myślę, że warto wykorzystać zarówno ten moment naszego przewodnictwa w Unii Europejskiej, jak i dalsze miejsce do rozwijania dialogu. Po stronie turkmeńskiej – może dodam – widać zainteresowanie

tym dialogiem z Unią Europejską w formacie całościowym, wszystkich państw Azji Centralnej. Myślę, że to też jest pomysł, który może odpowiadać naszemu myśleniu. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję.

Teraz czas na dyskusję. Czy są głosy? Poseł Jabłoński, proszę bardzo, panie ministrze.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Pytanie do ministra spraw zagranicznych. Pani minister, żeby formalności stało się zadość: czy jest zgoda pana prezydenta – możemy zbiorczo – na obie dzisiejsze kandydatury na ambasadorów? Bardzo proszę o krótką odpowiedź – tak czy nie. To, że są konwenty, to my wiemy. Czy jest zgoda pana prezydenta?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę, tylko zaraz zbiorę głosy. Czy są inne głosy, pytania, zarówno w tych kwestiach, jak i w kwestiach ściśle merytorycznych, dotyczących placówki i tematu?

Jeśli nie ma, to dołożę pytanie o ten drugi kraj akredytacji. Chciałbym zapytać, w jakich polach możemy rozwijać współpracę z Turkmenistanem?

W związku z tym zamykam listę mówców. Proszę o zabranie głosu najpierw panią minister, jeżeli pani minister zechce, a później kandydata.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Henryka Mościcka-Dendys:

Bardzo trudno mi tak wprost odpowiedzieć na pytanie pana posła Jabłońskiego. Mogę tylko zapewnić, że nie mam żadnej wiedzy o sprzeczności ze strony pana prezydenta względem kandydatur.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

O zgodzie też nie?

Podsekretarz stanu w MSZ Henryka Mościcka-Dendys:

Niestety nie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana Pawła Radomskiego.

Kandydat na ambasadora RP Paweł Radomski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Oczywiście Turkmenistan, podobnie jak Azerbejdżan, jest w sferze kaspijskich zasobów naturalnych, tak że współpraca energetyczna na pewno jest obszarem, którym zainteresowane są obie strony, oraz rozwój tego, co się tak trudno tłumaczy – konektywności, czyli tego szlaku transportowego łączącego Azję Centralną z Europą. Myślę, że to są takie duże, strategiczne obszary współpracy. Sądzę, że jesteśmy atrakcyjni dla Turkmenistanu również jako eksporter w różnych dziedzinach sprzętu ciężkiego, budowlanego, samochodów i w tych obszarach też warto szukać kontaktów. Jak podejrzewam, również rolnictwo i przemysł spożywczy to też obiecujący obszar wymiany handlowej.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Skoro nie ma więcej pytań ogłaszam przerwę. Proszę o wyłączenie transmisji.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo. Wznawiam posiedzenie.

Przechodzimy do punktu drugiego – zaopiniowanie kandydatury pana Marka Szczygła na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu.

Proszę pana o zabranie głosu – pięć minut.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu Marek Szczygieł:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, dziękuję serdecznie za możliwość przedstawienia koncepcji sprawowania mojej misji, którą chciałbym realizować jako stały przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu. Nadrzędnym celem mojej misji będzie realizacja interesów Polski i umacnianie jej pozycji w poszczególnych organizacjach zgodnie z priorytetami polskiej polityki zagranicznej. Wiedeński ośrodek wielostronny pozostaje istotnym forum debaty i współpracy międzynarodowej wyspecjalizowanym w problematyce bezpieczeństwa międzynarodowego i nieprolifracji broni jądrowej, bezpieczeństwa jądrowego, zrównoważonego rozwoju gospodarczego, ale także problemu narkotykowego, zwalczania przestępczości, pokojowego wykorzystania przestrzeni kosmicznej, kontroli eksportu uzbrojenia i towarów o podwójnym zastosowaniu. Będąc siedzibą licznych organizacji i instytucji o wymiarze regionalnym i globalnym, stwarza on możliwość realizacji naszych interesów. Dodatkowo dzięki obecności w Wiedniu szerokiej reprezentacji państw globalnego Południa jest to istotne forum prezentowania faktycznego obrazu agresji Rosji na Ukrainę i przeciwdziałania rosyjskiej dezinformacji w tym zakresie.

Proszę pozwolić, że skupię się na kilku wybranych zagadnieniach ze względu na ograniczenia czasowe. Rozpocznę od Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, która w warunkach trwającej obecnie agresji Rosji na Ukrainę zmagą się z poważnym kryzysem wewnętrznym. Wobec zakwestionowania i złamania przez Moskwę podstawowych norm i zasad tej organizacji brak jest obecnie warunków do konstruktywnej dyskusji na temat bezpieczeństwa europejskiego i przyszłej roli OBWE w tym zakresie. Niemniej jednak instytucja ta kontynuuje działania w trzech tradycyjnych wymiarach, tzw. koszykach, a więc w wymiarze polityczno-wojskowym, wymiarze ekonomiczno-środowiskowym i wymiarze ludzkim. W szczególności trudna do przecenienia pozostaje rola OBWE w zakresie przestrzegania praw człowieka, instytucji demokratycznych i wolności mediów. Pomimo tych trudności nie powinniśmy rezygnować z wykorzystywania OBWE do promocji naszych interesów, w tym zabiegania o odpowiednie kształtowanie agendy organizacji w odpowiedzi na rosyjską agresję przeciwko Ukrainie, a także podtrzymywania jednolitego podejścia państw podobnie myślących oraz obrony zasad i wartości OBWE, w tym niezależności instytucji, takich jak warszawskie Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka. ODIHR powinien też zachować swoją kluczową rolę w sferze monitorowania i wspierania demokratycznych wyborów. Wspomniany potencjał i wypracowane mechanizmy OBWE są wciąż doceniane przez naszych kluczowych partnerów. Chciałbym nadal korzystać z doświadczeń polskiego przewodnictwa w OBWE w 2022 r., które w niełatwych warunkach sprawował pan minister Zbigniew Rau. Liczę na bliską współpracę z delegacją Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE, zwłaszcza w kontekście zimowych sesji zgromadzenia, które tradycyjnie odbywają się w Wiedniu.

Drugim obszarem, któremu chcę poświęcić dużo uwagi, jest szeroko rozumiana problematyka jądrowa. Spowodowane jest to z jednej strony globalnym renesansem energetyki jądrowej, w który wpisuje się także polski program jądrowy, z drugiej zaś kryzysem światowego systemu nieprolifracji i aktualizacją, niestety, debaty o znaczeniu broni jądrowej w kontekście rosyjskich grózb jej użycia wobec Ukrainy. Wzrasta znaczenie naszego udziału w Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, której zadaniem jest zapobieganie rozprzestrzenianiu i wykorzystywaniu materiałów jądrowych w celach militarnych, umożliwienie wymiany informacji naukowych i stymulowanie badań nad pokojowym zastosowaniem energii jądrowej. W ramach MAEA chcę się skupić na wykorzystaniu doświadczeń z naszego członkostwa w Radzie Gubernatorów, a także na utrzymaniu wysokiej aktywności w sprawie działań agencji w Ukrainie. Również we współpracy z Ministerstwem Przemysłu oraz Państwową Agencją Atomistyki będą zabiegał o wzmocnienie współpracy w zakresie realizacji programu polskiej energetyki jądrowej, w szczególności w obszarze rozwoju infrastruktury i szkolenia kadr.

Niemniej ważnym obszarem będzie kontynuacja zaangażowania w proces przeglądowy układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT), którego kulminacją będzie

przyszłoroczna konferencja przeglądowa. W obecnej sytuacji międzynarodowej rośnie też znaczenie traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT), który jest instrumentem o kluczowym znaczeniu dla rozbrojenia nuklearnego i nieprolifracji. Zamierzam wzmocnić kontakty z tymczasowym sekretariatem technicznym CTBT oraz zaangażowanie w prace komisji przygotowawczej traktatu.

Stojąc na czele placówki wielostronnej w Wiedniu, będę dbał o utrzymanie regularnej współpracy z instytucjami krajowymi, w tym resortami i agencjami zaangażowanymi w prace organizacji wyspecjalizowanych. W ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego i we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii skoncentruję się na wykorzystywaniu potencjału tej organizacji do realizacji polskich zobowiązań w zakresie współpracy rozwojowej oraz na zwiększeniu uczestnictwa polskich przedsiębiorstw i ekspertów w realizacji projektów pomocy technicznej. Innym istotnym organem jest Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości. Istotna tu będzie kontynuacja aktywności w ramach naszej kadencji jako członka Komisji ds. Środków Odurzających. Ta kadencja będzie trwała do 2027 r. W tym zakresie oczywiście zakładam bliską współpracę z Ministerstwem Zdrowia i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zamierzam również blisko współpracować z Polską Agencją Kosmiczną w celu zabezpieczenia interesów Polski i polskich podmiotów na forum organów ONZ zajmujących się wykorzystaniem przestrzeni kosmicznej. Dynamicznie rozwijający się sektor kosmiczny jest jednym z najbardziej innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie obszarów, mających coraz większe znaczenie dla gospodarki oraz życia codziennego naszych obywateli. Będę też aktywnie działać na rzecz zatrudnienia obywateli RP w organizacjach międzynarodowych i instytucjach w Wiedniu. Również przypadająca w tej połowie bieżącego roku prezydencja Polski w Unii Europejskiej nałoży na placówkę wielostronną w Wiedniu szereg dodatkowych zadań. Wynika to oczywiście z różnorodnego statusu Unii Europejskiej w poszczególnych organizacjach wielostronnych.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli Wysoka Komisja obdarzy mnie zaufaniem i zostanie mi powierzona funkcja stałego przedstawiciela, zamierzam podchodzić z pełnym zaangażowaniem do wszystkich zadań placówki. Mam nadzieję wykorzystać moje doświadczenie w dyplomacji wielostronnej dla realizacji celów polskiej polityki zagranicznej i z korzyścią dla interesów Polski. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram sesję pytań. Pan poseł Jabłoński? Już było pytanie. Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Fogiel, proszę.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

To w nawiązaniu do słów...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Przepraszam, może jeszcze pobieram zgłoszenia. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Pan poseł Dziedziczak, czyli mamy dwa głosy. Zamykam listę mówców. Pan przewodniczący Fogiel i poseł Dziedziczak. Proszę.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

W nawiązaniu do tego, co szanowny kandydat mówił, jako członek delegacji polskiego parlamentu do Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE chciałem zapytać, bo rzeczywiście jeśli chodzi o wspomniany ODIHR, coraz częściej mówi się o konieczności jakiejś reformy czy samej instytucji, czy przynajmniej metodologii i metodyki prowadzenia obserwacji wyborczych w tym kontekście, że oczywiście są obserwatorzy długoterminowi, ale głównie się to zasadza na krótkoterminowych, którzy są tam tylko w dzień wyborów. Trudno im wychwytywać te rzeczy, o których słyszymy coraz częściej, czyli nie oczywiste fizyczne machinacje przy urnach wyborczych, ale jednak bardziej subtelne, a czasami groźniejsze metody wpływania na wybory. Co pan ambasador na ten temat sądzi? Czy Polska ma jakieś stanowisko, czy inicjujemy tę debatę, czy jesteśmy uczestnikiem? Chętnie bym usłyszał. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę. Pan poseł Dziedziczak. Może kolega pomoże? To nie jest debata, to są pytania.

Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Przepraszam za te techniczne rzeczy. Dzień dobry. Szanowni państwo, mam pytanie do kandydata związane z mniejszością polską na Litwie. Jest to bardzo bolesny dla nas wszystkich temat, jeśli chodzi o realizację zobowiązań wobec mniejszości narodowej, jakie ma Litwa, kraj Rady Europy i OBWE. Moje pytanie do pana jako dyrektora biura wysokiego komisarza OBWE ds. mniejszości narodowych – czy podejmował pan jakieś działania na rzecz Polaków na Litwie, na rzecz statusu tej mniejszości narodowej? Jakie to były działania? Jakie sukcesy udało się odnieść? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo.

Kandydat na ambasadora RP Marek Szczygiel:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Dziękuję za te pytania. Rzeczywiście ODIHR pozostaje kluczowym aktorem, jeśli chodzi o obserwację, monitoring procesów wyborczych na obszarze OBWE. Ta renoma i ugruntowana pozycja oczywiście opiera się na wieloletnim doświadczeniu w prowadzeniu misji obserwacyjnych. Ta rola jest doceniana przez zdecydowaną większość państw uczestniczących OBWE, przynajmniej tych, które wystosowują takie zaproszenia do obserwacji wyborów. Jak widzimy, nie jest to regułą. Białoruś nie zaprosiła ODIHR do obserwacji wyborów prezydenckich. Najwidoczniej są ku temu powody. Natomiast chociażby bardzo szczegółowy i szeroko komentowany raport ODIHR z obserwacji wyborów parlamentarnych w Gruzji – wybory te oczywiście spowodowały znaczące przesilenie polityczne w tym kraju i trwające nadal demonstracje pokazują, że jako taki, powiedzmy, wzór prawidłowego przeprowadzania wyborów ta rola ODIHR jest nie do przecenienia.

Polska zabiega o to, aby ODIHR nadal mógł cieszyć się autonomią w zakresie obserwacji wyborów, aby podejmował decyzje na temat tego, w jakiej skali i w jakim kształcie tę obserwację prowadzić, bez ingerencji szczególnie zainteresowanych państw. Natomiast zgadza się, że te wyzwania dotyczące prawidłowości przeprowadzenia procesów wyborczych się zmieniają i tutaj w grę wchodzi coraz bardziej rozwój technologiczny. Te procesy odbywają się w coraz większym stopniu z użyciem zaawansowanych technologii, jeśli chodzi zarówno o prowadzenie kampanii wyborczej, jak też sam proces głosowania. ODIHR stara się swoją metodologię zaktualizować, dostosować do tych zmieniających się wyzwań. Natomiast jest skazany też na pewne wsparcie ze strony państw uczestniczących i odpowiednie środki, które muszą być zapewnione. Obecnie OBWE zmaga się z wielkimi problemami finansowymi. Budżet jest praktycznie zamrożony, od pięciu lat jest na tym samym poziomie, co oczywiście nie pozwala rozwijać nowych projektów i skazuje wiele instytucji OBWE na pewne trwanie w dotychczasowych ramach. Na pewno wymaga to stałej uwagi również ze strony polskiej jako państwa goszczącego to biuro i też zabiegamy o to, aby Warszawa nadal była postrzegana jako pewna stolica praw człowieka, gdzie odbywają się doroczne spotkania przeglądowe wymiaru ludzkiego, w hotelu Victoria. Zapewne mogli państwo uczestniczyć w trakcie takich obrad.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Dziedziczaka, jestem w trochę niezręcznej sytuacji, ponieważ nadal jestem zatrudniony w OBWE, kieruję biurem wysokiego komisarza ds. mniejszości narodowych. Natomiast potwierdzam, że sytuacja mniejszości narodowych na Litwie jest w obszarze zainteresowania tej instytucji, jednej z wyspecjalizowanych, autonomicznych instytucji OBWE. Osobiście odwiedziłem Litwę mniej więcej rok temu, przed wyborami parlamentarnymi. Spotykałem się z przedstawicielami mniejszości polskiej w tym kraju. Wysłuchałem ich opinii, jak postrzegają swoją sytuację w tym kraju, również w kontekście pewnych działań legislacyjnych, które były prowadzone. Biuro wysokiego komisarza też odnotowało przyjęcie ustawy o mniejszościach narodowych przez parlament Litwy. Teraz wiele będzie zależało od realizacji jej przepisów. Warto powiedzieć, że w nowym rządzie, który powstał po ubiegłorocznych wyborach parlamentarnych, Polacy są dosyć dobrze reprezentowani również na stanowiskach kierowniczych. Mam nadzieję, że jest to dobry prognostyk, jeśli chodzi o uwzględnianie opinii mniejszości polskiej w sprawach jej dotyczących. Oczywiście, jeśli Komisja obdarzy mnie zaufaniem i będę miał zaszczyt pełnić funkcję stałego przedstawiciela przy organizacjach międzynarodowych w Wiedniu, będę zabiegał o to,

aby kwestie polskich mniejszości w krajach sąsiadujących były w obszarze zainteresowania tej instytucji wysokiego komisarza do spraw mniejszości narodowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Jeszcze pan poseł Fogiel.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Tak, chciałem jeszcze zabrać głos. Skoro poruszył pan temat budżetu, bo budżet jest zamrożony, powiedzmy sobie szczerze, ponieważ Rosja go wetuje co roku z uwagi na niewpuszczanie na przykład – bardzo słuszne – jej przedstawicieli na posiedzenia Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE. Poza Wiedniem niestety – Austria godzi się na ich obecność. Ta sytuacja nie może trwać w nieskończoność. Czy jest jakaś koncepcja, jakiś pomysł? Może Polska wychodzi z taką propozycją, żeby jakoś tę sytuację rozwiązać? Nie wiem, po prostu wykluczyć Rosję z rozmów budżetowych i stworzyć koalicję chętnych? Jak tutaj wygląda rozwój tej sytuacji?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję.

Już definitywnie zamykam listę mówców. Jeszcze, jeżeli pan chciałby powiedzieć dwa słowa, to proszę. Później zaokrągli pani minister i ogłoszę przerwę.

Kandydat na ambasadora RP Marek Szczygiel:

Tak. Dwa słowa. Rzeczywiście obstrukcja Rosji powoduje, że nie jest możliwe uzgodnienie budżetu. Decyzje w OBWE podejmowane są zawsze w trybie konsensusu. Sposobem na uniknięcie całkowitej katastrofy budżetowej są tzw. wpłaty pozabudżetowe i tutaj dobrym przykładem jest coś, co się nazywa: specjalny projekt dla Ukrainy, gdzie kilkadziesiąt krajów, ponad 40 krajów, wpłaciło dobrowolnie środki, które umożliwiają OBWE realizację konkretnych projektów służących wzmacnianiu suwerenności i odporności Ukrainy w tej sytuacji. To jest jedyny taki środek, którym w tej chwili dysponuje organizacja.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani minister.

Podsekretarz stanu w MSZ Henryka Mościcka-Dendys:

Tylko dwa słowa, niejako próbując odpowiedzieć szerzej na pytanie pana posła Dziedziczaka, a też uwzględniając ograniczenia, którym podlega pan ambasador Szczygiel w swoim obecnym zatrudnieniu. Dwie rzeczy – jak pan poseł Dziedziczak wie, mniej więcej piętnaście lat temu mieliśmy formalne postępowanie przed komisarzem do spraw mniejszości narodowych ze stroną litewską, służące właśnie dialogowi. I po uzyskaniu formalnego stanowiska komisarza w sprawach dotyczących praw polskiej mniejszości na Litwie miałam przyjemność być członkiem polskiej delegacji podczas tego procesu. Muszę powiedzieć, że to były bardzo trudne rozmowy, ale komisarz okazał się być czynnikiem, powiedziałabym, ułatwiającym dialog w różnych sprawach. Od tego momentu instytucję komisarza wykorzystywaliśmy dość konsekwentnie, też odwołując się do wiedzy i innych możliwości, m.in. takich jak działania w sferze opinii publicznej, którymi dysponuje komisarz.

Drugi wątek w tym kontekście jest również bardzo istotny – pan ambasador o tym powiedział w ostatniej części swojego wystąpienia – zabiegaliśmy o obecność Polaków w instytucjach OBWE. Wydaje się, że tutaj odrobiliśmy zadanie domowe i faktycznie udało się większą grupę Polaków do tych instytucji wprowadzić, co pozwala też na większe zrozumienie polskiej wrażliwości w tych w tych instytucjach, m.in. w Hadze. Liczymy na to, że ten proces będzie mógł być kontynuowany i że po prostu uda nam się wprowadzić jeszcze więcej osób, które będą w naturalny sposób kształtowały postrzeganie instytucji, w których pracują, problemów, które są dla nas szczególnie istotne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, wznowiam posiedzenie.

Proszę kandydatów i wszystkie osoby niezwiązane bezpośrednio z procesem o opuszczenie sali. Przeprowadzę głosowanie. Zostają tylko przedstawiciele MSZ, uprawnieni przedstawiciele Sejmu i posłowie. Biuro proszę o przygotowanie się do głosowania. Państwa posłów proszę o sprawdzenie, czy działają karty. Czy jest ktoś, kto ma kłopoty techniczne? Dziękuję bardzo. Nie ma żadnych zgłoszeń, więc przejdę do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem kandydatury pana Pawła Radomskiego na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Azerbejdżanu oraz w Turkmenistanie? Kto jest za? Proszę głosować. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Mogę zamknąć głosowanie? Tak.

Proszę o ogłoszenie wyników głosowania. Głosowało 22 posłów. Za – 15, przeciw – 7, wstrzymało się – 0. Mamy pozytywną opinię Komisji. Dziękuję.

Teraz drugie głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem kandydatury pana Marka Szczygła na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego – stałego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu? Przystępujemy do głosowania. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy mogę zamknąć głosowanie? Dziękuję.

Proszę o ogłoszenie wyników głosowania. Głosowało 23 posłów. Za – 15, przeciw – 8, wstrzymało się – 0. Kandydatura uzyskała pozytywną opinię. Dziękuję.

Teraz już tylko ceremonia. Mam przyjemność panów poinformować, że obydwie kandydatury – obu panów – otrzymały pozytywną opinię. Zapraszam po pamiątki sejmowe, żebyście nie zapomnieli, że byliście w Sejmie. Proszę bardzo.

Zamykam posiedzenie.